

FAMILIE

Ook een verhaal voor deze pagina?
Mail naar: redactie@gelderlander.nl

Meg Mercx inspireert zelfs nog met haar rouwkaart

'Plotsklaps was ik dodelijk ziek. Dit nam al mijn energie en kracht. Daardoor heb ik van een groot deel van jullie geen afscheid kunnen nemen.' Zo zei kunstenaar Meg Mercx vaarwel op haar eigen rouwkaart. Met een afbeelding van een naakte, slapende vrouw. Een zelfportret.

Anne Nijtmans

Nijmegen

'Meg heeft de kaart zelf ontworpen", zegt Rob Verwer, haar levens- en werkpartner. „Het zelfportret heet *Target*, er is een schietdoel op het voorhoofd geschilderd. Ze wilde hiermee uitdrukken dat vrouwen vaak doelwit zijn. Een van haar thema's was het fenomeen mens waarbij ze altijd op zoek ging naar de ziel en de kwetsbaarheid."

Dit schilderij maakte Mercx nog voordat ze ziek werd. De afgebeelde vrouw is ontroerend weerloos. Op de rouwkaart, met de wetenschap dat het de kunstenaar zelf is die zich niet kon verweren tegen de dodelijke ziekte, treft de afbeelding de kijker in het hart.

Meg Mercx was kunstenaar. Fans van het televisieprogramma *Sterren op het doek* hebben haar meerdere keren als schilder in actie gezien. Ze legde Ilse de Lange, Jan Mulder en Mies Bouwman vast. Ze is de enige portretschilder die drie keer is gevraagd voor het programma. En daar stond ze dan te schilderen, op haar slippers.

Ze werkte solo en ook vaak samen met haar levensgezel. Landschapskunst is een van hun specialiteiten. Dit werk was en is te zien in het hele land, van Zeeland tot Twente.

Gangmaker van kunstprojecten was ze ook. Ze bedacht bijvoorbeeld 'Kunst in de aula'. Waarbij Mercx en Verwer en later ook andere kunstenaars met scholieren een kunstwerk maken. Met als resultaat beelden, installaties of muurschilderingen waarbij de leerlingen tijdens het maken spelenderwijs leren wat kunst kan betekenen.

Eigenzinnigheid

„Behalve een maker was ze ook een denker", zegt Verwer. „Ze las veel, ze bracht dingen met elkaar in verband en kwam met onorthodoxe plannen en stevige ideeën. Met haar eigenzinnigheid maakte ze het zich niet altijd makkelijk. Als Meg een plan had, was ze daar niet zomaar van af te brengen."

„Een voorbeeld? Er was een kunstmanifestatie in het oude gebouw van de hogeschool in Duenburg waar veel kunstenaars een werkplek hadden, ook wij. Meg had een openingsact be-

Verleden leven

Meg Mercx
1961-2024

dacht: negen koren zouden ergens in het gebouw gaan zingen en lopend naar één plek bewegen. Zodat de muziek gaandeweg zou samenkomen. Ze moest er mensen voor overtuigen maar ze heeft doorgezet. Het werd een bijzonder moment dat 1500 mensen hebben meegemaakt. Meg vroeg veel, maar dan kreeg je ook wat. Een onvergetelijke ervaring bijvoorbeeld."

Die eigen kijk op dingen en een kunstenaarsziel kenmerkten Meg Mercx van begin af aan. Ze groeide op in Brabant en schilderde al in haar kindertijd. Ze had zelfs een schildersezal op kinderschaal. Omdat ze een eigenzin-

nige puber was stuurden haar ouders haar naar een internaat in België dat gespecialiseerd was in kunstonderwijs.

Na haar eindexamen studeerde ze beeldhouwen aan de Academie van Antwerpen en vrije grafiek aan de Academie van Brussel en Düsseldorf.

Via haar eerste huwelijk kwam ze in Nijmegen en kreeg een dochter. Ze was al gescheiden toen ze Rob Verwer ontmoette. Ze hadden allebei atelierruimte in de oude glasfabriek aan de kop van de Weurtseweg, op de plek waar nu al jaren appartementen staan. 'Loodsmannen in de glasfabriek' heette de werkplek.

„Zij gaf structuur aan mijn wilde ideeën", zegt hij. „En ik moedigde haar aan groter en ruimer te schilderen. Omdat ik ook een technische achtergrond heb, hielp ik haar met de uitvoering van haar plannen."

▲ Zelfportret *Target*, de illustratie op de rouwkaart van Meg Mercx.

▲ Meg Mercx bij een van de meershogere portretten van haar Twentse voormoeders. Deze werken waren in 2021 onderdeel van de kunstroute van het Textielfestival Twente.

FOTO EMIEL MUIJDERMAN

Voor een kunstroute in Enschede maakte Meg Mercx met hulp van Verwer in 2021 gigantische portretten van haar Twentse 'voormoeders', haar oma en overgrootmoeder. Gemaakt van duizenden lapjes als een pixelportret. Het materiaal verwijst naar de Twentse textielindustrie. Dit zette haar aan tot een volgend project: 'Moederlandse geschiedenis': portretten van vrouwen die een rol hebben gespeeld in de historie.

Rijthuis

De eigen huurwoning was de inspiratiebron voor het kunstwerk *Rêverie*. De contouren van het huis zijn op ware grootte weergegeven met witte lijnen. Een ode aan het rijthuis. *Rêverie* heeft op verschillende beeldtentoonstellingen gestaan.

Meg Mercx werd begin dit jaar ziek en haar kracht nam zo snel af dat sociale contacten niet meer mogelijk waren. Met haar eigen rouwkaart gaf ze vrienden en bekenden een laatste groet: 'Alsnog dank voor het stukje dat je met mij hebt meegewandeld op mijn pad. Het heeft mijn leven rijker en liefdevoller gemaakt'.

LEVEN EN DOOD

Eric Reijnen Rutten

Tot de laatste minuut volhouden

Als ze later dement zou worden, dan mochten ze haar een spuitje geven, had ze haar kinderen altijd gezegd. Ze had haar moeder geestelijk zien aftakelen en wilde haarzelf en de kinderen die fase besparen.

Werd ze voor die tijd aanbrak ongeneeslijk ziek en had ze dan veel pijn, zou ze de arts ook zeker vragen om haar overlijden te bespoedigen. Want waarom zou je lijden, was haar redenering. Nergens voor nodig.

Maar is het eigenlijk wel mogelijk te voorspellen hoe je zult reageren als het moment eenmaal echt daar is? Kun je van tevoren wel weten wat je wilt als je bijvoorbeeld terminaal bent? Is het misschien ook mogelijk dat iemand tot de laatste tel in leven wil blijven, ondanks ondraaglijk lijden? Omdat de dood zo definitief is? En dat een ander de fase van ondraaglijk lijden voor wil zijn en er liever voordien tussenuit piept?

De keuze kon afhankelijk zijn van het moment waarop de dood aan de deur staat. Na een lang en gelukkig leven leek de keuze om de fase van pijn en andere ellende te vermijden misschien gemakkelijker te maken. Terwijl als je nog relatief jong was je er tot de allerlaatste tel wilde blijven.

Ze had het in haar eigen omgeving gezien. Een vriendin die op haar dertigste onbehandelbare kanker kreeg had afschuwelijke laatste maanden. Desondanks had ze geweigerd om eerder dan onvermijdelijk afscheid te nemen. Terwijl een vriend die al relatief jong een ernstige aandoening kreeg verrassend snel er voor koos om zijn einde te bespoedigen.

Je kunt dus wel van alles roepen over wat je zou doen al je dit of dat overkwam, maar er is eigenlijk niets van zeggen, was haar conclusie.

■ Reageren?

e.reijnen@gelderlander.nl